

Dosarul nr. 1ra-1086/2016

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Oleg Bondarenco în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Braga (Abușenco) Igor Nicolai, născut
la 27.03.1970, originar și locuitor în mun.
Chișinău, str. Trandafirilor 11/2, ap. 56 18;

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.02.2014-20.05.2015;

Instanța de apel: 15.09.2015-29.10.2015;

Instanța de recurs: 26.04.2016-06.06.2016,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 mai 2015, Braga (Abușenco) Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal la 6 (șase) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de substanțe narcotice, psihotrope sau analoagelor lor pe un termen de 5 (cinci) ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Braga (Abușenco) Igor intenționînd să obțină un venit în rezultatul înstrăinării ilegale a substanțelor psihotrope contrar prevederilor Legii nr. 382 XIV din 06.05.1999, cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, a înstrăinat substanțe psihotrope în proporții mari, anume la 10.01.2014, la ora 16.30 în timp ce afla pe str. O. Goga colț cu str. G. Cojbuc din mun. Chișinău, i-a realizat lui Sapojnic Natalia, contra sumei de 250 lei pe care trebuia să o achite mai tîrziu 5ml de amfetamina într-o seringă de 5ml care a fost ridicată în cadrul acțiunii de urmărire penală cercetarea la fața locului din 10.01.2014 efectuată în incinta biroului nr. 311 a IP Rîșcani amplasat în mun. Chișinău, str. M. Costin 5/1 și sigilată într-un

plic de culoare galben, fiind în continuare remis în adresa CT-C și EJ al MAI pentru efectuarea expertizei chimice.

Conform raportului de expertiză chimică nr. 1083 din 20.01.2014 s-a constatat că lichidul de culoare gălbuie cu volumul de 5,6 ml din seringă și cu volumul de 5ml reprezintă soluție de metamfetamin, care este substanță psihotropă sintetică (substanță preparată artizanal) din efedrina, pseudoefedrină sau preparate care conțin efedrină sau pseudoefedrină.

2.1. Conform art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc în lipsa inculpatului, iar prin încheierea din 05.07.2010 în privința acestuia a fost înlocuită măsura preventivă-arestul, fiind anunțat în căutare.

3. Nefiind de acord cu sentința avocatul în numele inculpatului a declarat apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, deoarece infracțiunea nu a fost săvârșită de el, pe motiv că:

- la baza pornirii procesului penal a stat denunțul din 10.01.2014 depus în adresa poliției de către Sapojnic Natalia privind transmiterea ei cu câteva ore înainte a substanțelor narcotice de către Braga (Abușenco) Igor, mai mult ca atât acest denunț este datat cu data de 10.01.2014 ora 16.30, iar substanțele narcotice au fost depistate la Sapojnic Natalia abia la ora 18.50. Totodată, acest denunț a fost întocmit de către persoana care se află sub influența substanțelor narcotice, or conform depozițiilor martorilor-colaboratorilor de poliție IP Rîșcani, Sergiu Pirogan și Iurii Gorgan, Sapojnic Natalia în momentul reținerii avea un comportament neadecvat, a recunoscut faptul consumului de substanțe narcotice, confirmat mai târziu prin rezultatul testului consumului acestor substanțe;

- la baza pornirii urmăririi penale și a sentinței de condamnare a stat și raportul de expertiză chimică din 20.01.2014 executat DTCEJ Centru al IGP, care a fost efectuată în temeiul ordonanței OUP al SUP Rîșcani, mun. Chișinău și atât ordonanța de numire cât și de efectuare a expertizei sunt lovite de nulitate, deoarece aceste acte au fost efectuate în condițiile când urmărirea penală nu a fost pornită. Mai mult, atât la primirea expertizei cât și la prezentarea raportului de expertiză de către OUP au fost grav încălcate prevederile art. 145, 151 (3) Cod de procedură penală, privind aducerea anticipat la cunoștința părților a faptului numirii expertizei, a întrebărilor la care urmează să răspundă expertul, cu explicarea drepturilor de a obiecta asupra întrebărilor, a propune întrebări alimentare, a obiecta asupra expertului sau a organului de expertiză, precum și a fost încălcat termenul de prezentare spre cunoștință a raportului de expertiză, astfel inculpatului i-a fost prezentat spre cunoștință ordonanța de numire a expertizei la 29.01.2014 împreună cu raportul deja efectuat;

- potrivit materialelor cauzei penale, din momentul pornirii acesteia și pînă la prezentarea inculpatului a învinuirii de către procuror au fost întocmite/efectuate

mai multe acte/acțiuni procesual-penale cu participarea inculpatului, cum ar fi : recunoașterea și interogarea lui Braga (Abușenco) Igor în calitate de bănuț 29.01.2015 , prezentarea pentru cunoștință a raportului de expertiză și a ordonanței de numire a expertizei din 29.01.2014, confruntarea între Braga (Abușenco) Igor în calitate de bănuț și Natalia Sapojnic în calitate de martor din 04.02.2014, care au fost exercitate fără participarea interpretului, ceea ce era obligatoriu potrivit art. 16 Cod de procedură penală, întrucât inculpatul este vorbitor de limbă rusă și prin urmare toate actele nominalizate sunt lovite de nulitate fiind efectuate cu încălcarea dreptului la interpret al inculpatului;

- prima instanță a ignorat lipsa totală de credibilitate al martorului Natalia Sapojnic, precum și a ignorat consecvența poziției de nerecunoaștere a vinovăției sale manifestată de inculpat pe tot parcursul procesului penal.

3.1. Împotriva sentinței a depus apel și inculpatul, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie achitat, invocând că nu este vinovat, nu există careva dovezi directe sau indirecte care ar confirma vina, iar Sapojnic Natalia a scris denunțul fals pentru a evita răspunderea penală, mai mult ca atât că anume la ea a fost depistată o seringă cu substanță narcotică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

4.1. Instanța de apel conducându-se de prevederile art. 321 alin. (2) pct. 1 Cod de procedură penală, a examinat cauza în lipsa inculpatului și a considerat că, prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința lui Braga (Abușenco) Igor în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, Colegiul penal a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept al acestuia de a nu se autoincrimina, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită penal pentru depunerea declarațiilor intenționat false, decât în cazurile expres prevăzute de lege.

Cu toate că Braga (Abușenco) Igor nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii încredinate vinovăția lui se dovedește și prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, care au fost cercetate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel și anume:

- declarațiile martorilor Pirogan Sergiu, Gargan Iurii;

- procesul-verbal din 04.02.2013 de confruntare dintre martorul Sapojnic Natalia și bănuitul Braga (Abușenco) Igor, prin care fiecare parte și-a menținut depozițiile care le-au depus (f.d.48);

- procesul-verbal din 23.01.2014, de ridicare a mijloacelor de probă (f.d. 13, 21);

- procesul-verbal din 24.01.2014, privind examinarea obiectului (f.d.27).

Argumentele avocatului nu și-au găsit confirmarea în instanța apel, astfel că actele procesual penale efectuate de către OUP și anume recunoașterea, interogarea în calitate de bănuित, prezentarea pentru cunoștință a raportului de expertiză și a ordonanței de numire a expertizei, confruntarea dintre bănuित și martorul Sapojnic Natalia au fost efectuate în limba rusă pe care inculpatul Braga (Abușenco) Igor o cunoaște bine, sentința fiind una legală motivată și întemeiată.

La individualizarea pedepsei, instanța de fond a luat în considerație prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată la fel ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite că, fapta comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, că inculpatul în faza judecării cauzei s-a eschivat de a se prezenta în judecată, anterior a fost judecat însă antecedentele penale sunt stinse, se află la evidența medicului narcolog, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia și totodată, conform art. 76, 77 Cod penal circumstanțe ce agravează sau atenuază vinovăția lui Abușenco (Braga) Igor nu au fost stabilite.

5. Împotriva deciziei avocatul Oleg Bondarencu în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, în care a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului se indică:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în cererea de apel și anume:

a. inculpatul este victima denunțului calomnios declarat de denunțătorul Natalia Sapojnic asupra căreia de-fapt și au fost depistate substanțe narcotice, iar în decizia recurată aceste argumente deși au fost reflectate nu au fost apreciate și contraargumentate din partea instanței de apel, și asta în pofida faptului că veridicitatea faptelor expuse în denunț are un rol decisiv în ceea ce privește adevărul infractor, precum și temeinicia și legalitatea acuzației aduse inculpatului. Mai mult, instanța de apel a refuzat categoric să cerceteze aceste argumente prin

audierea în ședința de judecată a denunțatorului și martorului acuzării Natalia Sapojnic, în pofida cerinței exprese înaintate de subsemnat în acest sens;

b. un alt argument din cererea de apel a constituit nulitatea actului de numire și de efectuare a expertizei chimice pe motiv că aceste acte au fost emise/întocmite în condițiile lipsei urmăririi penale, deși aceasta este ilegal și inadmisibil potrivit prevederilor art. art. 142-153 Cod de procedură penală și recomandării CSJ RM nr. 38 din 23.04.2013 care statuează că pînă la începerea urmăririi penale expertiza nu poate fi dispusă și efectuată;

c. acțiunile procesual penale sunt lovite de nulitate deoarece au fost exercitate fără participarea interpretului, ceea ce era obligatoriu conform art. 16 Cod de procedură penală, întrucît inculpatul este vorbitor de limba rusă;

d. partea acuzării și prima instanță au încălcat obligațiile legale rezultate din art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală și art. 96 Cod de procedură penală (circumstanțe care urmează a fi dovedite în proces penal) manifestată prin neidentificarea în modul stabilit de lege a personalității condamnatului și neacumularea unor probe și informații obligatorii în această cauză penală, precum și invocarea unor probe și/sau circumstanțe nestabilite pe parcursul procesului penal;

e. atît prima instanță cît și procurorul prin derogare de la art. 1 alin. (3) și art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, s-au manifestat vădit acuzatorial față de inculpat și nu au întreprins nici o măsură procesual-penală efectivă în vederea verificării în profunzime a circumstanțelor cauzei punînd la baza condamnării denunțul martorului Natalia Sapojnic, în pofida existenței mai multor circumstanțe care puneau la îndoială aceste declarații;

- în motivarea deciziei recurate instanța de apel a invocat declarațiile martorilor Pirogan Sergiu și Gogran Iurii, deși sunt irelevante acuzației aduse inculpatului și demonstrează lipsa atribuției acestuia la infracțiunea incriminată, odată ce se referă la depistarea substanțelor narcotice la o altă persoană și prin urmare, decizia a fost motivată prin probe care atestă vinovăția Nataliei Sapojnic;

- în instanța de apel nu a fost audiată în calitate de martor Natalia Sapojnic, ceea ce era imperativ necesar reieșind din criticele formulate în cererea de apel și mai mult ca atît, aceasta prin cererea din 16.08.2015 a declarat despre denunțarea calomnioasă a inculpatului, or, dreptul la audierea martorilor se prezintă ca unul subsecvent principiului contradictorialității procesului penal și dreptului la egalitatea armelor în cadrul procesului.

6. Asupra recursului ordinar declarat procurorul își expune opinia pentru respingerea acestuia, deoarece instanța de apel corect a stabilit starea de fapt și vinovăția inculpatului de săvîrșirea infracțiunii incriminate, în concordanță deplină cu probele administrate, în baza principiului contradictorialității, amplu analizate și just apreciate, încadrînd acțiunile în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal. La fel,

instanța a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant, probele au fost apreciate just specificându-se motivele pe care și-a întemeiat soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Recurentul în recurs a invocat ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și anume că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*, însă Colegiul analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, constată că nici unul din ele nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea lui Braga (Abuşenco) Igor în baza art.217¹ alin.(3) lit. f) Cod penal, considerând că instanțele au admis erori de drept și de fapt care au afectat dreptul inculpatului la un proces echitabil și la apărare.

La acest capitol, Colegiul penal constată că instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase, sub toate aspectele, probele prezentate de părți, și anume declarațiile inculpatului date la urmărirea penală și verificate în instanța de apel, a martorilor Pirogan Sergiu și Gorgan Iurii, precum și actele cauzei - procesul-verbal din 04.02.2013 de confruntare dintre martorul Sapojnic Natalia și bănuitul Braga (Abuşenco) Igor, prin care fiecare parte și-a menținut depozițiile care le-au depus (f.d.48); procesul-verbal din 23.01.2014, de ridicare a mijloacelor de probă (f.d. 13, 21); procesul-verbal din 24.01.2014, privind examinarea obiectului (f.d.27), pe care le-a apreciat în mod obiectiv, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, ce nu trezesc careva dubii și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită integral, iar acțiunile lui corect au fost încadrate în prevederile art. 217¹ alin.(3) lit. f) Cod penal.

Concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatului sunt descrise detaliat în descriptivul deciziei instanței (f.d.21-28), pe care instanța de recurs și le însușește sub aspectul stării de fapt a cauzei așa cum au fost reținute de instanța de apel.

Colegiul penal atestă că, prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor judecătorești, care sunt descrise mai sus. Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Braga (Abușenco) Igor, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Referitor la motivul invocat în cererea de recurs că, „(...) instanța de apel adoptînd hotărîrea nu s-a expus asupra argumentelor invocate în cererea de apel”, Colegiul penal menționează că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece prin decizia instanței de apel a fost menținută sentința, prin care Braga (Abușenco) Igor a fost condamnat în baza art. 217¹ alin.(3) lit. f) Cod penal la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de substanțe narcotice, prin urmare instanța de recurs consideră că, nepronunțarea de către instanța de apel asupra argumentelor nu poate duce la casarea deciziei contestate, or potrivit practicii CtEDO (*Coroi vs R.Moldova, 15.03.2011*), Curtea a specificat că, „ (...) este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărîrea primei instanțe. Totuși, avînd în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărîrea acesteia este motivată suficient, precum și avînd în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CoEDO”

De asemenea, Colegiul menționează că motivarea hotărîrii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărîrii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

La fel, argumentele apărătorului privind încălcarea dreptului la un proces echitabil, la apărare și principiului contradictorialității procesului penal a inculpatului sunt neîntemeiate, deoarece atât în prima instanță cât și în instanța de

apel cauza a fost examinată în lipsa inculpatului conform prevederilor art.321 alin.(2), (6) Cod de procedură penală, care fiind citat legal, fără careva motive întemeiate nu s-a prezentat în ședințe și ulterior prin încheierea din 05.07.2010 a fost înlocuită măsura preventivă-arestul, fiind anunțat în căutare cu întreprinderea măsurilor speciale de investigație în scopul stabilirii și reținerii lui.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că, odată ce inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în ședințele de judecată, la audierea martorilor și la cercetarea probelor, nu a beneficiat de dreptul de a se apăra sau a omis posibilitatea de a se confrunta cu părțile în proces, iar instanța de judecată nu este organ de urmărire penală pentru a se manifesta în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Astfel, instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs sunt identice cu cele indicate în cererea de apel și au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul le însușește. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul deciziei invocate în pct. 4.1 al prezentei decizii.

În urma celor expuse, Colegiul penal constată că hotărîrea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză și prin urmare, argumentele invocate de avocat nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate. Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Oleg Bondarencu în numele inculpatului Braga (Abuşenco) Igor Nicolai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 29 octombrie 2015, în cauza penală în privința ultimului, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 06 iulie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun